

Čtení s předvídáním

Den poté, co ztratil narozeninový míč, se ho vydal hledat. Šel na hřiště k vysoké zdi, přes kterou míč přeletěl, a podél zdi pořád dál, až se dostal do odlehlé části parku, kde nikdy předtím nebyl. Napadlo ho, že by se měl vrátit, protože maminka mu zakázala chodit jinam než na hřiště, ale taky ho napadlo, že každá zídka musí mít nějakou branku, a tu branku chtěl Eliáš za každou cenu najít.

Konečně v místech, kde rostlo nejhustší křoví, branku objevil. Vypadala, že už ji dlouho nikdo neotevíral. Byla rezavá a měla velkou klíčovou díрку, ve které vězel velký klíč. Když Eliáš chytil klíč oběma rukama a napnul všechny své síly, otočil jím. Branka zaskřípěla a otevřela se. Za ní rostlo stejně husté křoví jako před ní. Eliáš ušel asi deset kroků a zastavil se. Báł se jít dál. Co kdyby nenašel cestu zpátky? Co kdyby někdo branku zamkl a on by se nedostal na druhou stranu? Už už se rozhodoval, že se vrátí, když vtom svůj míč uviděl. Ležel zapadlý do bláta na kraji malého jezírka.

Eliáš si našel dlouhý klacek a pokoušel se dostat míč z bláta ven, ale vězel příliš hluboko. Nakonec Eliášovi nezbylo než do bláta stoupnout a vytáhnout míč holýma rukama. Jaké však bylo jeho překvapení, když zjistil, že ta žlutá věc, kterou vytáhl, vůbec není jeho míč, ale vajíčko. Velké žluté, zablácené vajíčko.

Co teď? Ptačí vajíčka se nemají ani krást z hnízd, ani brát do rukou, to ví každé dítě. Věděl to i Eliáš. Ale měl tři ale. Za prvé neukradl vajíčko z hnízda, ale zvedl ho z bláta. Za druhé nevěděl, že je to vajíčko, ale myslel, že je to jeho míč. A konečně za třetí: Když už se vajíčka dotkl, žádná ptačí maminka se k němu nevrátí a nevysedí je, ale u Eliáše doma v teple by se ptáče možná mohlo vylíhnout. Třetí ale si Eliáš zdůvodňoval, když už za sebou zavíral branku.

Nesl vajíčko opatrně v čepici s kšiltem a pospíchal parkem domů. Na míč už si ani nevzpomněl. Uvažoval, kam vajíčko položí, čím je přikryje a co se z něj vylíhne. Pak zaběhl v myšlenkách ještě dál a přemýšlel, jak a čím bude ptačí mládě krmit. Nejvíc ho ovšem zaměstnávala otázka, jestli maminka princezna a tatínek na hraní nenařídí, aby šel vajíčko vrátit, kde je našel. Dalo se to od nich čekat. Eliáš usoudil, že nejmoudřejší bude svým nemožným rodičům o vajíčku vůbec neříkat. (...)

Bylo to maličké jako čerstvě vylíhnuté ptačí mládě, ale nebylo to ptačí mládě. Mělo to drobounké nožičky a ještě menší ručičky, mělo to dvě křídýlka, skoro holá, jen sem tam porostlá krat'ounkým žlutým chmýřím, mělo to bleděmodré šatičky a tmavomodrou zástěru s dvěma kapsami, mělo to nos, pusku, oči, bílé vlásky a špičku skořápky přilepenou na uchu. Taky to mělo vrásky. Byla to babička. Neměla na sobě punčochy, třásla se zimou a už zase nabírala na kýchnutí.

Iva Procházková – Eliáš a babička z vajíčka (Mladá fronta, 2013)

Čtení s předvídáním – podklady pro učitele

Existuje něco, po čem opravdu toužíte? A co pro to děláte?

Cítíte se někdy sami? Kdy a proč?

O čem si myslíte, že bychom si teď mohli číst? O čem by mohl být příběh, který nás čeká?

Bude o chlapci jménem Eliáš, který nedávno oslavil narozeniny.

Den poté, co ztratil narozeninový míč, se ho vydal hledat. Šel na hřiště k vysoké zdi, přes kterou míč přeletěl, a podél zdi pořád dál, až se dostal do odlehlé části parku, kde nikdy předtím nebyl. Napadlo ho, že by se měl vrátit, protože maminka mu zakázala chodit jinam než na hřiště, ale taky ho napadlo, že každá zídka musí mít nějakou branku, a tu branku chtěl Eliáš za každou cenu najít.

Jste typ člověka, který chce za každou cenu něco dokázat / najít / vypátrat? Znáte někoho takového? Co si myslíte, najde Eliáš branku do parku? A objeví tam svůj míč?

Konečně v místech, kde rostlo nejhustší křoví, branku objevil. Vypadala, že už ji dlouho nikdo neotevíral. Byla rezavá a měla velkou klíčovou díрку, ve které vězel velký klíč. Když Eliáš chytil klíč oběma rukama a napnul všechny své síly, otočil jím. Branka zaskřípěla a otevřela se. Za ní rostlo stejně husté křoví jako před ní. Eliáš ušel asi deset kroků a zastavil se. Báł se jít dál. Co kdyby nenašel cestu zpátky? Co kdyby někdo branku zamkl a on by se nedostal na druhou stranu? Už už se rozhodoval, že se vrátí, když vtom svůj míč uviděl. Ležel zapadlý do bláta na kraji malého jezírka.

Připomíná Vám tato část příběhu jiný příběh? Jaký? Proč? (čtenářská strategie hledání souvislostí na úrovni text—text, např. Trnkova Zahrada; Zuza v zahradách; Pavel Čech – O Zahradě, ...)

Cítili jste se někdy jako Eliáš? Že byste se na nějakém místě zastavili a báli se jít dál? Co jste nakonec udělali? (čtenářská strategie hledání souvislostí – dítě-text)

Co si myslíte, že udělá Eliáš? Půjde vylovit svůj míč? Proč?

Eliáš si našel dlouhý klacek a pokoušel se dostat míč z bláta ven, ale vězel příliš hluboko. Nakonec Eliášovi nezbylo než do bláta stoupnout a vytáhnout míč holýma rukama. Jaké však bylo jeho překvapení, když zjistil, že ta žlutá věc, kterou vytáhl, vůbec není jeho míč, ale vajíčko. Velké žluté, zablácené vajíčko.

Již se Vám někdy stalo, že byste objevili při hledání něčeho něco jiného? Co to bylo?

Co si myslíte, že Eliáš s vajíčkem udělá?

Co teď? Ptačí vajíčka se nemají ani krást z hnízda, ani brát do rukou, to ví každé dítě. Věděl to i Eliáš. Ale měl tři ale. Za první neukradl vajíčko z hnízda, ale zvedl ho z bláta. Za druhé nevěděl, že je to vajíčko, ale myslel, že je to jeho míč. A konečně za třetí: Když už se vajíčka dotkl, žádná ptačí maminka se k němu nevrátí a nevysedí je, ale u Eliáše doma v teple by se ptáče možná mohlo vylíhnout. Třetí ale si Eliáš zdůvodňoval, když už za sebou zavíral branku.

Odnese si Eliáš vajíčko domů? Řekne o něm rodičům? Co s ním bude doma asi dělat?

Nesl vajíčko opatrně v čepici s kšiltlem a pospíchal parkem domů. Na míč už si ani nevzpomněl. Uvažoval, kam vajíčko položí, čím je přikryje a co se z něj vylíhne. Pak zaběhl v myšlenkách ještě dál a přemýšlel, jak a čím bude ptačí mládě krmit. Nejvíc ho ovšem zaměstnávala otázka, jestli maminka princezna a tatínek na hraní nenařídí, aby šel vajíčko vrátit, kde je našel. Dalo se to od nich čekat. Eliáš usoudil, že nejmoudřejší bude svým nemožným rodičům o vajíčku vůbec neříkat. (...)

Jak asi příběh skončí? Co se z vajíčka vylíhne? Podle čeho tak soudíte?

Bylo to maličké jako čerstvě vylíhnuté ptačí mládě, ale nebylo to ptačí mládě. Mělo to drobounké nožičky a ještě menší ručičky, mělo to dvě křídýlka, skoro holá, jen sem tam porostlá krat'ounkým žlutým chmýřím, mělo to bleděmodré šatičky a tmavomodrou zástěru s dvěma kapsami, mělo to nos, pusku, oči, bílé vlásky a špičku skořápky přilepenou na uchu. Taky to mělo vrásky. Byla to babička. Neměla na sobě punčochy, třásla se zimou a už zase nabírala na kýchnutí.

Jaký byl Eliáš? Jak byste ho charakterizovali? Proč? Doložte z textu.

Proč si myslíte, že se z vajíčka vylíhla asi babička? Potřeboval ji Eliáš? Proč asi?

Jak by příběh mohl dál pokračovat?

Iva Procházková – Eliáš a babička z vajíčka (Mladá fronta, 2013)

Jaké obrázky se vztahují k příběhu, který jsme si předčítali? Proč?

